

TÁRSASÁG A
SZABADSÁGJOGOKÉRT

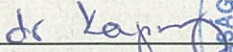
AZ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZABÁLYAI 2021

Társaság a Szabadságjogokért
(a továbbiakban: Egyesület)

A jelen szabályzatban nem szabályozott kérdésekben a számviteli törvény és a kapcsolódó jogszabályok vonatkozó előírásai szerint kell eljárni. Felülvizsgálata és karbantartása a jogszabályi változások függvényében, de legalább évente történik.

Kelt: 2021. március 30.

Érvénybe léptette:

dr. Kapronczay Stefánia
ügyvezető igazgató
Társaság a Szabadságjogokért

Az értékelési szabályzat megalkotása során az Egyesület igyekszik mindenkori adottságait és körülményeit figyelembe venni.

A megfogalmazott döntések a számviteli törvényben foglalt alapelvekre és értékelési előírásokra épülnek, és figyelembe veszik az adott Egyesület sajátosságait is.

1. Az értékelés általános szabályai

Az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül.

Az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni és - a törvényben szabályozott esetek kivételével - egyedenként értékelni kell. A különböző időpontokban beszerzett, előállított, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél az átlagos beszerzési (előállítási) áron, továbbá a FIFO módszerrel történő értékelés is alkalmazható.

A beszámoló mérlegének tételeit leltárral kell alátámasztani. A leltár készítésével kapcsolatban a Számviteli tv. 69. § előírásait és az Egyesület Leltárkészítési és leltározási szabályzatát kell alkalmazni.

A mérlegben kimutatott eredmény meghatározásakor, a mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, és amely a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált.

2. Az eszközök értékelésének szabályai

2.1 Az immateriális javak értékelése

Az immateriális javak értékelése az Sztv.-nek megfelelően egyedileg történik. A mérlegbe állítandó érték a könyvekben kimutatott bruttó érték és az elszámolt értékcsökkenés különbözeteként határozandó meg.

A mérlegbe állítás előtt a szintetikus és analitikus elszámolásokban szereplő értékeket egyeztetni kell, és az immateriális javakról fajtánként, azon belül tételenként részletes kimutatás (leltár, tükör) készül. A kimutatás tartalmazza az eredeti bruttó értéket, az esetleges értéknövekedést, a záró bruttó értéket, az időszak előtt elszámolt értékcsökkenést, a tárgyidőszakban elszámolt értékcsökkenést, az összes elszámolt értékcsökkenést és az ezek alapján megállapított nettó értéket.

Az immateriális javak bekerülési értéke az Sztv. 47. §-a szerint kerül meghatározásra.

Az alapítás-átszervezés költségeit az Egyesület a felmerülésükkor a költségei között számolja el, majd onnan kerül átvezetésre a befektetett eszközök közé.

Az immateriális javak között az Egyesület maradványértéket nem rendel egyik eszközhöz sem.

Az immateriális javak körében az Egyesület a várható hasznos élettartamból indul ki.

Erre az időszakra értékcsökkenést egységesen minden immateriális jószágra a bruttó érték alapján történő lineáris módszer alkalmazásával számolja el.

Az immateriális javak értékcsökkenési módszerének megválasztásánál az Egyesület figyelemmel van arra is, hogy

- a befejezett alapítás-átszervezés aktivált értékét 5 év vagy ennél rövidebb idő alatt, kell leírni, amennyiben ezek hasznos élettartamát nem lehet megbecsülni.

Az Egyesület az értékcsökkenést évente számolja el a fentiek szerint választott módszer alapján. Az elszámolás egymással egyezően megtörténik

- a főkönyvi könyvelésben és
- az analitikus elszámolásokban.

Az Egyesület kis értékű immateriális javaknak tekint minden 200.000 forint egyedi beszerzési, előállítási érték alatti immateriális javat.

A kis értékű immateriális javak bekerülési értéke a használatbavételkor egy összegben értékcsökkenési leírásaként elszámolásra kerül.

A kis értékű immateriális javak értékcsökkenésének elszámolási időpontja az immateriális jószág beszerzésének napja.

A 200.000 forint feletti egyedi beszerzési, előállítási értékű, támogatási program keretében vásárolt immateriális javak bekerülési értéke egyedi döntés alapján a használatba vételkor egy összegben leírásra kerülhet abban az évben, melyben a támogatás befolyt és bevételként elszámolásra került.

Az ilyen módon leírt immateriális javakat az Egyesület értékben nem, csak mennyiségben tartja nyilván, a jogosulatlanság esetén – amennyiben ilyen értelmezhető az adott immateriális jószágnál – selejtezésre, illetve megsemmisítésre kerülnek.

Az Egyesület a tervezett leírást meghaladóan terven felüli értékcsökkenést számol el a Számviteli tv. 53. § (1) bekezdése szerinti esetekben. Az érték csökkentését olyan mértékig kell végrehajtani, hogy az immateriális jószág használhatóságának megfelelő, a mérlegkészítéskor érvényes (ismert) piaci értéken szerepeljen a mérlegben.

Ha a piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenés elszámolásának okai már nem vagy csak részben állnak fenn, a Gazdálkodó az elszámolt terven felüli értékcsökkenést megszünteti, és az immateriális jószágot piaci értékére – legfeljebb a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére – visszaírja.

2.2 A tárgyi eszközök értékelése

A tárgyi eszközök értékelése az Sztv. előírásának megfelelően egyedileg történik. A mérlegbe állítandó érték a könyvekben kimutatott bruttó érték és az elszámolt értékcsökkenés különbsége alapján határozandó meg.

A mérlegbe állítás előtt a szintetikus és analitikus elszámolásokban szereplő értékeket egyeztetni kell, és a tárgyi eszközökről - a számlatükörben meghatározott tárgyi eszköz csoportoknak megfelelően - fajtánként, azon belül egyedi tételenként részletes kimutatás (leltár, tükör) készül. A kimutatás tartalmazza az eredeti bruttó értéket, az esetleges értéknövekedést, a záró bruttó értéket, az időszak előtt elszámolt értékcsökkenést, a tárgyidőszakban elszámolt értékcsökkenést, az összes elszámolt értékcsökkenést és az ezek alapján megállapított nettó értéket.

Az Egyesület a tárgyi eszközök aktiválási értékét az Sztv. 47. §-a szerint állapítja meg.

Az üzembe helyezés időpontja az eszköz szokásos tevékenység keretében történő rendeltetésszerű hasznosításának a kezdő időpontja.

Az Egyesület az üzembe helyezést hitelt érdemlő módon dokumentálja – arról állományba vételi jegyzőkönyvet állít ki.

Az állományba vételi jegyzőkönyv az egyedi eszközre vonatkozóan minimálisan a következő adatokat tartalmazza:

- megnevezés;
- állományba vétel jogcíme (vásárlás, ingyenes eszköz stb.)
- beszerzés beazonosítása (dátum, szállító, bizonylat száma, számla összege);
- használatbavétel (aktiválás) dátuma;
- leírási kulcs;
- maradványérték.

A bekerülési érték meghatározásánál a következőkre kell még tekintettel lenni:

- Többfajta tárgyi eszköz egyidejű beszerzésekor a felmerült szállítási költséget, az üzembe helyezés előtt felmerült hitel- és kölcsönkamatokat, valamint a biztosítási díjat meg kell osztani – a megosztás módszere a legjellemzőbb paraméter alapján történik.
- A tárgyi eszközök rendeltetésszerű használatához szükséges tartozékok értéke, ha több tárgyi eszközhöz nem használható, az adott tárgyi eszköz bruttó értékének részét képezi. Ellenkező esetben önállóan kezelendő, és nem alkothatja a tárgyi eszköz bruttó értékének részét.
- A térítés nélkül átvett tárgyi eszközök bruttó értékeként az átadó könyveiben szereplő nettó érték, ha az nem áll rendelkezésre, a piaci érték, illetve az esetleges üzembe helyezéssel kapcsolatos költségek vehetők figyelembe.

- Értéket növelő beszerzési költségként kell figyelembe venni a meglévő tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, élettartamának növekedésével összefüggő munkák, továbbá az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állapotát helyreállító felújítási munkák értékét. Nem képezi az értéknövekedés részét a tárgyi eszköz folyamatos, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási munka értéke.

Az Egyesület a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési értékét azokra az évekre osztja fel, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogja.

Az Egyesület az értékcsökkenés megállapításánál figyelembe veendő hasznos élettartamot az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, valamint az adott vállalkozási tevékenységre jellemző körülmények figyelembevételével tervezi meg.

A maradványérték és az értékcsökkenés mértékének megtervezése az állományba vételi jegyzőkönyvben egyedileg történik.

Nem jelentős a maradványérték, és ezért nem kell meghatározni, amennyiben az eszköz egyedi beszerzési értéke a 2 millió Ft-ot nem haladja meg.

A tárgyi eszközök körében az Egyesület a várható hasznos élettartamból indul ki. Erre az időszakra a maradványértékkel csökkentett érték utáni értékcsökkenést egységesen minden tárgyi eszközre a bruttó érték alapján történő lineáris módszer alkalmazásával számolja el.

Az Egyesület az értékcsökkenést évente számolja el a fentiek szerint választott módszer alapján. Az elszámolás egymással egyezően megtörténik

- a főkönyvi könyvelésben és
- az analitikus elszámolásokban.

Az Egyesület kis értékű tárgyi eszköznek tekint minden 200.000 forint egyedi beszerzési, előállítási érték alatti tárgyi eszközt.

A kis értékű tárgyi eszközök bekerülési értéke a használatbavételkor egy összegben értékcsökkenési leírásként elszámolásra kerül.

A kis értékű eszközök értékcsökkenésének elszámolási időpontja az eszköz beszerzésének a napja.

A 200.000 forint feletti egyedi beszerzési, előállítási értékű, támogatási program keretében vásárolt tárgyi eszközök bekerülési értéke egyedi döntés alapján a használatba vételkor egyösszegben leírásra kerülhet abban az évben, melyben a támogatás befolyt és bevételként elszámolásra került.

Az előzőekben ismertetett módon leírt tárgyi eszközöket az Egyesület értékben nem, csak mennyiségben tartja nyilván, és fizikai elhasználódásuk után kerülnek selejtezésre, illetve megsemmisítésre.

A tervezett leírást meghaladóan terven felüli értékcsökkenést számol el – az Sztv. 53. §-a szerint – akkor, ha a tárgyi eszközök, a beruházás értéke tartósan lecsökken. Ez bekövetkezhet erkölcsi avulás miatt, a vállalkozási tevékenység változása miatt, ha az eszköz, a beruházás feleslegessé vált, illetve, ha az eszköz, a beruházás megrongálódott, megsemmisült, így rendeltetésének megfelelően nem használható. Az érték csökkenését olyan mértékig hajtja végre, hogy a tárgyi eszköz, a beruházás értéke a piaci értéknek, illetve a használhatóságnak megfeleljen. A piaci érték meghatározásának módja: szakértő által végzett értékbecslés vagy összehasonlító árak módszere, ahol viszonyítási alap a piacon lévő hasonló termékek köre.

Az Egyesület akkor él az érték helyesbítés lehetőségével az alábbi eszközöknél, ha az adott eszköz piaci értéke két mérlegfordulónapon jelentősen meghaladja az adott eszköz könyv szerinti értékét.

Eszköztípus: Ingatlan, vagy ingatlanhoz kapcsolódó vagyonértékű jog.

Piaci érték meghatározásának módja: egyedi értékbecslés.

Jelentős mérték: a könyv szerinti érték 20%-a.

2.3 A befektetett pénzügyi eszközök értékelése

Az Egyesület befektetési tevékenységet jelenleg nem végez. Amennyiben erre sor kerülne, az első ügyletet megelőzően Befektetési szabályzatot kell érvénybe léptetni.

2.4 Az áruk értékelése

Az Egyesület a közhasznú tevékenységéhez kapcsolódóan, a tevékenység végzése feltételeinek megteremtése érdekében végzett adománygyűjtési tevékenység keretében az Egyesület logójával, illetve üzenetével ellátott ajándéktárgyakat juttat az adományozói részére. Ehhez kapcsolódva lehetnek az év végén áruk a készletek között.

A vásárolt készletek (árak) nyilvántartásának módszere:

Év közben folyamatos mennyiségi nyilvántartás van.

A készletek bekerülési értékének meghatározása az Sztv. vonatkozó előírásainak megfelelően történik. A bekerülési érték része az a ráfordítás, amely a készlet megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében, a raktárba történő beszállításig felmerült, illetve a készlethez egyedileg hozzárendelhető.

A vásárolt készletek értékelési módszere tényleges beszerzési áron való értékelés.

Az Egyesület a vásárolt készletek csökkenését átlagáron számolja el.

A készletek értékelése – a Leltározási szabályzatban rögzített módon felvett leltár és annak kiértékelése alapján – egyedileg történik.

A vásárolt készletnél az Egyesület értékvesztést nem számol el.

Az Egyesület idegen helyen tárolt készletként mutatja ki a partner adománygyűjtő pontokra kiszállított ajándéktárgyakat.

2.5 A követelések értékelése

Az Egyesület a beszámolóban csak a jogszerűen fennálló, teljesített és elfogadott követeléseket szerepelteti. A kötelezett által el nem ismert, valamint a peresített követelések nem szerepelhetnek a mérlegben, csak az analitikus nyilvántartásokban.

A beszámolóban a követelések mérlegértéke a következő számítás eredménye:

+	Bekerülési (könyv szerinti) érték
-	Behajthatatlan követelések
-/+	Értékvesztések és visszairások

A követelések bekerülési értékét az Egyesület forintban tartja nyilván.

Az Egyesület a követelésekre értékvesztést számol el, ha úgy ítéli meg, hogy a követelés várhatóan részben vagy egészben nem térül meg, s ez tartós és jelentős. Ha a mérlegkészítésig a követelés befolyik, nem lehet értékvesztést elszámolni.

A követelésekre az értékvesztés képzése az egyedi kötelezettek minősítése alapján történik.

A kötelezett minősítésének szempontjai:

- a kötelezett fizetési hajlandósága;
- a kötelezett likviditási, gazdasági helyzetéről szerzett információk.

Az Egyesület a követelések értékvesztésével kapcsolatosan a „tartós” fogalma alatt azt érti, hogy

- a követelés legalább két mérlegfordulónapi értékeléskor lejárt esedékességű;
- a kötelezett minősítése kapcsán olyan információ birtokába jutott az Egyesület, amely alapján feltételezhető, hogy végleges folyamatról vagy állapotról van szó.

Az Egyesület a követelések értékvesztésével kapcsolatosan a „jelentős” fogalma alatt a követelések vonatkozásában azt érti, hogy az egyes követelés csoportokon belül a tartósan fennálló követelések együttes összege nagyobb, mint a beszámolási időszak bevételeinek a 2%-a.

Az értékvesztés számításának menete:

A fentiekben jelzett tartós és jelentős követelés csoportok együttes értéke lesz az értékvesztés számításának alapja.

Az értékvesztés évenkénti mértéke az alap 20%-a. Így, a több éven keresztül tartósnak és jelentősnek minősített követelések után évente ugyanazzal a mértékkel nő az elszámolt értékvesztés nagysága.

Az értékvesztés csak a követelés nulla értékéig csökkenthető.

Ha újabb minősítés során megállapítható, hogy a várható megtérülés jelentősen meghaladja a könyv szerinti értéket (azaz a korábban elszámolt értékvesztés körülményei megváltoztak), akkor az értékvesztést vissza kell írni.

Az Egyesület az elszámolt értékvesztésekről és azok visszaírásáról analitikus nyilvántartást vezet, amelyből megállapítható, hogy

- mely követelés csoportokban,
- mely tételek után és
- milyen összegű értékvesztés áll fenn.

Az Egyesület behajthatatlan követelésnek minősíti azt,

- amelyre a végrehajtás során nincsen fedezet;
- amelyet egyezség keretében elengedtek;
- amelyre a felszámoló írásbeli nyilatkozat alapján nincsen fedezet;
- amelyre a vagyonfelosztási javaslat szerint nincsen fedezet;
- amelynél a behajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés összegével;
- amelynél az adós „igazoltnak” nem lelhető fel;
- amelyet a bíróság előtt nem lehet érvényesíteni;
- amely elévült.

Behajthatatlan követésként kell kezelni azt az esetet, ha a várható, előre kalkulált behajtási költségek elérik vagy meghaladják a megszerezhető összeget. Az erre vonatkozó kalkulációt az Egyesület egyedileg határozza meg, s rögzíti a beszámolót alátámasztó dokumentumok között.

Az Egyesület az „igazoltnak” fellelhetetlenséget az alábbi ismérvekkel definiálja.

- A cégnyilvántartási bejegyzésre kötelezett cég a cégnyilvántartásból már törölve van.
- Szintén hitelt érdemlő bizonyításnak fogadható el, ha az ismeretlen helyen tartózkodó fél részére a bíróság ügygondnokot jelöl ki, vagy a bírósági végrehajtó nyilatkozik arról, hogy az adós nem lelhető fel.
- Azon szervezetek esetén, amelyek nem cégbírósági, hanem kamarai vagy bírósági nyilvántartásba vétellel jönnek létre, a követelés behajthatatlansága hitelt érdemlő bizonyításának tekinthető, ha törölve vannak a bírósági illetve a kamarai nyilvántartásból.

Az Egyesület a behajthatatlannak ítélt követelés kivezetése előtt dönthet annak értékesítéséről, beszámításáról, térítés nélküli átadásáról. Amennyiben erre nincs mód, a behajthatatlan követelés leírásra kerül. A behajthatatlanság tényét – az alátámasztó adatok, információk alapján – az Egyesület ügyvezető igazgatója jogosult meghozni.

2.6 A pénzeszközök értékelése

A beszámoló készítéséhez a pénzeszközöket fel kell leltározni. A forintos pénzeszközök értékelésénél az Sztv. 66. § (2) bekezdésének előírásai az irányadók.

Az év közbeni devizás állományba vétel és állománycsökkenés, valamint az év végi devizás értékelés szabályait lásd a **2.3 A valutás, devizás tételek értékelése** című részben.

2.7 Aktív időbeli elhatárolások

Az aktív időbeli elhatárolások elszámolását az Sztv. 32. és 33. §-a szabályozza.

A számviteli törvény értelmében egyedi értékelést alkalmazunk.

Az Egyesület tevékenységi körében jellemzően előforduló aktív időbeli elhatárolásként számoljuk el és mutatjuk ki a következő, számviteli eredményt növelő tételeket:

- a tárgyidőszak terhére elszámolt olyan költségeket, melyek nem a tárgyidőszakot terhelik. A költséghatárolást mindig bizonylattal vagy számítással kell alátámasztani. A számításnak tartalmaznia kell az elszámolt költség összegét, az időszak hosszát, az időszak megoszlását a tárgyidőszak és a további időszakok között, és a megoszlás alapján számított értéket.

- a tárgyidőszak javára elszámolandó olyan bevételeket, melyek a tárgyidőszak tevékenységéhez kapcsolódnak, de szerződés szerint csak a következő időszakban esedékesek, vagy pénzügyileg a tárgyidőszakot követően, a mérlegkészítésig folytak be (pl. utólag folyósított támogatás, járó kamat). Az átjövő bevételeket olyan kimutatással kell alátámasztani, melyből kitűnik a teljes bevétel, annak az időszaknak a hossza, melyre az elszámolható, továbbá az időszak megoszlása tárgyidőszakra és további időszakra, valamint az ebből eredő tárgyidőszakra elszámolható bevétel.

3. Az források értékelésének szabályai

3.1 A saját tőke értékelése

A saját tőke elemeit az Sztv. 35–40. §-ai alapján könyv szerinti értéken értékeljük.

A saját tőke elemeiről az Egyesület analitikus nyilvántartást vezet, amelyet a beszámoló készítésekor egyeztet a főkönyvi nyilvántartással.

A lekötött tartalékra vonatkozóan az Egyesület folyamatos nyilvántartást vezet, amelyből látszik

- a lekötés forrása (eredménytartalék vagy tőketartalék);
- a lekötés jogcíme (indoka vagy célja);
- a lekötés éve;
- a feloldásra rendelkezésre álló időszak (évek);
- a főkönyvi könyveléssel való egyeztetés biztosítása.

Az Egyesület az Sztv. (38. §) vagy más jogszabály kötelező előírásain felül saját elhatározása alapján nem köt le tőketartalékot kötelezettségekre, illetve saját célokra.

Az Egyesület az Sztv. (38. §) vagy más jogszabály kötelező előírásain felül saját elhatározása alapján nem köt le eredménytartalékot kötelezettségekre, illetve saját célokra.

Az Egyesület, ha él az értékhelyesbítéssel az eszközei értékelése során, az értékelés alapján képzett értékelési különbözetének forrása az értékelési tartalék lesz.

Az Egyesület nem él a valós értékeléssel, s így nem keletkezhet ilyen címen értékelési tartalék.

3.2 A céltartalék képzés szabályai

Az Egyesület az Sztv. 41. §-a alapján céltartalékot képezhet olyan harmadik féllel szemben fennálló fizetési kötelezettségekre, amelyek

- múltbeli vagy folyamatban lévő ügyekből, szerződésekből származnak;
- a mérlegkészítés időpontjáig rendelkezésre álló információk szerint bizonyosan vagy várhatóan felmerülnek;
- a mérleg készítésekor összegük és esedékességük időpontja még bizonytalan;
- összege jelentős, és ezekre a szervezet egyéb módon nem biztosított fedezetet.

3.3 A kötelezettségek értékelése

Az Egyesület kötelezettségként tartja nyilván – az Sztv. 42. § szerint – azokat a szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből eredő, pénzügyben kifejezett elismert tartozásokat, amelyek a szállító, a vállalkozó, a szolgáltató, a hitelező, a kölcsönt nyújtó által már teljesített, az Egyesület által elfogadott, elismert szállításhoz, szolgáltatáshoz, pénzügyi társasághoz, valamint a kincstári vagyon részét képező eszközök kezelésbe vételéhez kapcsolódik. Fajtáját tekintve a kötelezettségek lehetnek: hátra sorolt, hosszú és rövid lejáratúak.

Az Egyesület olyan nyilvántartást vezet, amelyből megállapítható a kötelezettségek fajtája, tartalma szerinti megkülönböztetése. Az Egyesületnek kapcsolt vállalkozása nincs.

A kötelezettségek a beszámolóba a felleltározásukat követően, az analitikus nyilvántartásokkal megegyezően, forintban a könyv szerinti értéken kerülnek be.

Az Egyesület az egyes kötelezettség típusokat a következők szerint tartja nyilván és értékeli a beszámolójában:

- Szállítók: A forintban teljesítendő kötelezettséget az elismert, számlázott összegben, a devizában teljesítendő kötelezettségeket devizában és forintban, melyeket a mérlegfordulónapig pénzügyileg nem teljesítettek,
- Munkavállalókkal szembeni kötelezettségek: a tárgyévi elszámolások szerinti kötelezettségekből a mérlegfordulónapig pénzügyileg nem teljesített összegeket,
- Költségvetéssel szembeni kötelezettségek: az üzleti évre elszámolt (bevallott), de pénzügyileg a mérlegfordulónapig nem rendezett adó és járulék kötelezettségek összegét,

- Egyéb kötelezettségek: az előzőkbe nem tartozó, elismert, mérlegforduló napon fennálló egyéb kötelezettségek összegét (pl. el nem számolt támogatási előleg, visszafizetendő támogatás).

Az év közbeni devizás állományba vétel és állománycsökkenés, valamint az év végi devizás értékelés szabályait lásd a 2.3 A valutás, devizás tételek értékelése című alfejezetben.

3.4 Passzív időbeli elhatárolások

A passzív időbeli elhatárolások elszámolásánál egvedi értékelés alapján az Sztv. 44-45. §-ában foglalt szabályok szerint kell eljárni.

Az Egyesület gyakorlatában jellemzően előforduló passzív időbeli elhatárolással elszámolandó gazdasági események, melyek a számviteli eredményt csökkentő tételek:

- az olyan tárgyidőszakot terhelő, de csak a következő időszakban jelentkező költségek, ráfordítások, amelyek tényleges összege csak a következő időszakban ismerhető meg. A passzív időbeli elhatárolás képzését bizonylattal vagy számítással kell alátámasztani.
- az olyan tárgyidőszakban elszámolt, de csak a következő időszakot illető bevételek, amelyek a következő időszak teljesítményeihez kapcsolódnak (kiutalt, jogszerűen még fel nem használt támogatás). Az elhatárolás a bevételek csökkentésével szemben történik. A passzíválást számításnak, vagy egyéb kimutatásnak (támogatás elszámolás) kell alátámasztania.

A passzív időbeli elhatárolások között halasztott bevételként kell kimutatni az egyéb bevételként elszámolt,

- fejlesztési célra – visszafizetési kötelezettség nélkül – kapott, pénzügyileg rendezett támogatás véglegesen átvett pénzeszköz összegét;
- térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök, továbbá az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközök piaci – illetve jogszabály eltérő rendelkezése esetén a jogszabály szerinti – értékét.

A támogatásonként, a véglegesen átvett pénzeszközönként, a térítés nélkül átvett eszközönként kimutatott halasztott bevételt a fejlesztés során megvalósított eszköz, az elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettséghez kapcsolódó eszköz, illetve a térítés nélkül átvett eszköz (ideértve az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközöket is) meghatározott bekerülési értékének, illetve bekerülési értéke arányos részének költségként, illetve ráfordításként elszámolásakor kell megszüntetni.

Meg kell szüntetni a fejlesztési támogatás miatt kimutatott halasztott bevételt a támogatás visszafizetések is.

4. A valutás, devizás tételek értékelése

Választott árfolyam

A valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, a külföldi pénzürtékre szóló követelés, befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír (a továbbiakban együtt: külföldi pénzürtékre szóló eszköz), illetve kötelezettség forintértékének meghatározásakor a valutát, a devizát az **MNB által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon** kell forintra átszámítani.

Ettől el kell térni, ha a hitelintézet, a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által nem jegyzett valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket kell forintra átszámítani. Ebben az esetben a valuta szabadpiaci árfolyamán – ennek hiányában országos napilapban a világ valutáinak árfolyamáról közzétett tájékoztató adatok alapján a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon forintra átszámítani.

Az Egyesület a valutában és devizában nyilvántartott eszközeit, forrásait, ezen belül is a pénzkészletek, a külföldi pénzürtékre szóló követelések, befektetett pénzügyi eszközök, értékpapírok, illetve a külföldi pénzürtékben keletkezett kötelezettségek értékelését az Sztv. 60. §-a alapján határozza meg. Ennek megfelelően az Egyesület a – bekerülés napjára, illetve a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó – választott árfolyamon tartja nyilván és számítja át forintra.

Állományba vételkor

- a forintért vásárolt valutát, devizát a ténylegesen fizetett forint összegben kell állományba venni, és ezen összeg alapján kell a valuta illetve deviza árfolyamát megállapítani;
- a külföldi pénzürtékre szóló követelések, kötelezettségek forintra történő átszámításnál a választott MNB árfolyamot kell alkalmazni.

Állomány csökkenésekor

- az adott devizás főkönyvi számla állománycsökkenés előtti FIFO módszerrel számított árfolyamával történik (FIFO (first in-first out) módszer = a legkorábban beszerzett deviza összeget adja ki a deviza beszerzési árfolyamával);
- a devizás vevői és devizás szállítói tételeknél a FIFO módszerrel számított árfolyam az adott egyedi vevői vagy szállítói számlára vonatkozó tételekhez tartozó FIFO árfolyam alapján történik.

Az állománycsökkenéskor keletkező egyedi árfolyam-különbségek a pénzügyi műveletek egyéb bevételeiként vagy a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaiként az állomány csökkenéssel egy időben kerülnek elszámolásra.

A mérlegben a meglévő valuta- és deviza állományt, illetve a külföldi pénzeszközre szóló (értékvesztéssel, visszairással módosított) követeléseket és kötelezettségeket az üzleti év mérlegének fordulónapjára vonatkozó – az adott eszköz, kötelezettség bekerülésekor választott módszer szerinti – árfolyamon átszámított forintértéken kell kimutatni.

A mérleg készítésekor az átértékelésből keletkező egyedi árfolyam-különbségek elkülönítetten kerülnek meghatározásra, s az azokból számított összevont árfolyam-átértékelési különbség a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaként vagy a pénzügyi műveletek egyéb bevételeiként kerül a mérleg fordulónapjára vonatkozóan elszámolásra.

